

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicoło d. Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 35.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Zračna pošta inozemstvo Lir 80.000

Poštno čekovni račun: šte. 11234499

Leto XL. - Štev. 38 (2017)

Gorica - četrtek, 6. oktobra 1988 - Trst

Posamezna številka Lir 1000

Cerkev in današnje ideologije *Sedanje težave Jugoslavije*

DEŽELE KOMUNISTIČNIH REŽIMOV

Ideologija v deželah tako imenovanega realnega socializma, ki sloni na marksizmu-leninizmu, gre neizogibno v zaton. Ima še vedno vodilno mesto v obširnih predelih sveta zavoljo podpore, ki jo ima od vladajoče stranke, ki sebe imenuje »avantgarda družbe« in si prisvaja vodstvo države. In vendar se za to mogočemu triumfalistično fasado skrivajo nepreručljive posledice: ideološka zgradba je prazna. Zapuša jo inteligenca in ljudje, žejni duhovnih dobrot.

Voditelji partije so presenečeni in v zadregi. Ljudje so postali brezbržni in jim ne sledijo več. Ideološka praznina je razvidna. Kaj more nuditi ta ideologija v zameno za Kristusa in njegov evangelj? Tesno ječo brez obzorij. Človek se čuti utesnjen. Oropan je svobode, ki je nujno potrebna, da se človek čuti odgovornega in spoštovanega ter da ima pravico do osebne pobude v zasebnem in javnem življenju.

ZAHODNI SVET

Vendar ideološka praznina ni posebnost marksističnega sveta. Morda prihaša še bolj do izraza v industrijsko razvitem zahodnem svetu. Prevladuje težnja po uživanju. Izgubljen je čut za svetost življenja. V učinkovitosti se pogosto ne ozira na moralne in verske vrednote. V ta svet zazrti človek, se zdi, ni več sposoben za verska doživetja. Išče predvsem neposredni užitek, gospodarski uspeh in ugled v družbi. Posledica tega stanja je občutek osamljenosti, neuspeha, notranje stiske. Vse to govori o nujnosti verskih vrednot.

LATINSKA AMERIKA

Latinska Amerika je celina velikih na-

sprotij predvsem zavoljo ogromne razlike med bogatimi in revnimi. Prav zaradi tega dejstva se spopadata dve ideologiji: ekonomski liberalizem, ki brani sedanje stanje, in marksizem z mitom revolucije in razrednega boja. Nobena od teh ideologij ne spoštuje človekove osebnosti in njenih pravic do pravičnosti in svobode. V tem položaju Cerkev pogumno in jasno oznanja krščansko gledanje na človeka in postopno uveljavljanje lastnega socialnega nauka.

AFRIKA

Positivne vrednote pravičnosti, sodelovanja in družinske solidarnosti so pogosto izkoristili politiki. Stanje so zapeljali v totalitarizem in korupcijo. V tem položaju Cerkev zagovarja spoštovanje človekove osebnosti in svobode.

V mnogih deželah je prisoten marksizem-leninizem, ki so se ga oprijeli oblastniki in nekateri visoki izobraženci. Ljudje za to ideologijo nimajo poslušnosti. Odbija jih zlasti dejstvo, da marksizem uničuje afriške vrednote občestva in družbene solidarnosti. Cerkev oznanja ljubezen in mir.

AZIJA

Azija je domovina verstev in tisočletne modrosti in še vedno živi pod vplivom lastnih tradicij. Nasprotuje jim marksizem, ki ima znaten vpliv kljub svojim gospodarskim neuspehom, kjer je uradna ideologija. V industrijsko razvitih deželah Azije pa so v nevarnosti lastne kulturne in etične vrednote. Cerkev se zavzema za dialog s krajevnimi verskimi tradicijami in kulturami.

(Iz poročila kardinala Pouparda, predsednika Tajništva za neverujoče).

Neprijetna zadeva "Moncini"

Civilno in tudi cerkveno javnost v naši deželi je v preteklih dneh razburila zadeva »Moncini«. V nekaj besedah je naslednja: Moncini je Tržačan; bil je predsednik Avtomobilskega kluba (ACI) in zelo znana oseba v tržaškem finančnem svetu. Može je bil letos 10. avgusta v ZDA obsojen na eno leto in en dan zapora, ker je »ponovno vnašal v ZDA pornografski material in pri tem zapletel tudi mladoletne«. V ZDA bi bil za sličen prestop normalno obsojen na precej težje kazni. Toda ameriški sodnik je upošteval številna priporočila pisma, ki jih je obtoženec zagovornik dobil iz Trsta in so govorila v Moncinijev prid.

Ko se je to zvedelo v Trstu, so se začeli vpraševati, kdo vse je takšna pisma napisal in jih poslal advokatu v Ameriko. Kdo je torej zagovarjal Moncinija? Prišel je na dan seznam številnih tržaških oseb, ki so takšna pisma napisala in odposlala zagovorniku Moncinija. Pravijo, da gre za kakih 40 oseb iz vseh višjih tržaških krogov.

Poseben haló je nastal, ko se je govorilo, da je med temi osebami Gianfranco Carbone, socialist in podpredsednik deželnega sveta, pa tudi škof L. Bellomi. Osebo Carboneja so v politične namene izrabili komunisti in zahtevali njegov odstop, češ da je zlorabil svoj položaj in poslal pismo z glavo deželnega sveta. S tem da je zapletel tudi čast Dežele v obrambi nečednih poslov Moncinija. Deželni svet je zahtevo komunistov zavrnil predvsem iz političnih razlogov. Saj bi moralna obsodba Carboneja pomenila politično krizo v deželni vladi.

Zadeva je postala še bolj nerodna, ko se je govorilo, da je v prilog Moncinija poslal pismo tudi tržaški škof Bellomi. Da bi zadevo pojasnil, je msgr. Bellomi sklical posebno časnikarsko konferenco, na kateri je povedal, da je prišel k njemu v začetku junija Moncinijev advokat s prošnjo, naj bi pisal in pomagal Monciniju v hudi stiski, saj gre končno za to, da pomaga Tržačanu. »Najprej sem se izmikal,

je rekel škof, »ker dejansko o Monciniju nisem nič vedel, nazadnje sem pa le pristal in napisal pismo. In v tem pismu sem povedal, da o Monciniju ne vem ničesar. Nisem pa pomislil, da bi ta stavek lahko kdo bral v prenesenem pomenu v smislu, da če škof o Monciniju ničesar ne ve, podjetnik ne skriva ničesar za bregom. Tega nisem pričakoval.« Pristavil je tudi, da je pri tem sledil evangeljskemu navodilu: Ne sodite in ne boste sojeni. Pa tudi: Karkoli je kdo lahko zagrešil, je vselej otrok božji in kot tak vreden sočustvovanja in razumevanja.

Omenjenega pisma pa odvetnik Aleffi ni poslal v ZDA, ker se mu je zdelo brezpomembno.

Videmski škofijski tednik »La Vita Cattolica« je zadevi Moncini posvetil veliko pozornosti in izražal sum, da se za »blagimi besedami« v pismih v moralno podporo Monciniju skriva framasonerija. Moncini je namreč bil vpisan v framasonsko ložo P2 znanega Gellija. Tudi nekateri avtorji pisma za Moncinija so framasoni. Škof Bellomi pa je odločno zanimal, da bi kdor koli nanj pritiskal, ko je svojo izjavo napisal.

Služba za pomoč beguncem

Mednarodna katoliška dobrodelna organizacija Caritas je na Tajskem leta 1973 ustanovila Službo za pomoč beguncem. Od leta 1975 do danes se je v to azijsko državo zateklo več kot 673.000 ljudi. Iz Laosa jih je prišlo 325.000, iz Kampučije 218.000, iz Vietnama 120.000. V istem času je Tajsko zapustilo 550.000 ljudi. V ZDA jih je odšlo 60 odstotkov, v Francijo 13 in v Kanado ter Avstralijo po pet odstotkov. Nazaj se jih je vrnilo le 12.000. V državi pa še vedno živijo 120.000 beguncev in zaenkrat ni videti možnosti, da bi jih hotela sprejeti katera država. Službi za pomoč beguncem (COERR) je papež Janez Pavel II. pred dvema letoma podelil mednarodno nagrado za mir, poimenovano po papežu Janezu XXIII.

Jugoslovansko družbo je zajela globoka in za sedaj neozdravljiva kriza. Najprej je to gospodarska kriza. Zajela je celo državo, čeprav ne v vseh republikah z enako razsežnostjo. Najhuje je v Makedoniji in na Kosovu. Toda tudi Hrvatska in Slovenija vsak dan teže dihata. Inflacija, ki bi letos po načrtih vlade ne smela preseči 100 %, se že bliža 200 %.

Gospodarski krizi se je pridružila politična in družbena, ki je ne bo nič manj težko ozdraviti. Ta kriza ima tri glavna žarišča: Srbijo, Kosovo in Slovenijo.

SRBSKI IMPERIALIZEM

V ustavi iz leta 1974 je določeno, da je v FRLJ šest republik: Srbija, Hrvatska, Slovenija, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Crna gora ter dve avtonomni pokrajini: Vojvodina in Kosovo.

Po Titovi smrti nekaj časa ni bilo političnih problemov; življenje je teklo po ustaljenih smernicah. Toda že v začetku osemdesetih let se je obnem z gospodarsko krizo začela javljati tudi politična kriza. Albanci na Kosovu so začeli dvigati glave in zahtevati večje politične pravice za svojo pokrajino, oz. začeli so zahtevati, naj tudi Kosovo postane republika.

Srbi so takoj videli v tem »kontrarevolucijo« in namero odcepiti Kosovo od Jugoslavije. Poslali so tja posebne policijske edinice in vojsko.

Tedaj je Stane Kavčič zapisal v svojem dnevniku (28.12.1981): »Že spet lahko ponovim znano srbsko geslo: Srbija se izmiri ne može! Izbruhnil je spor zaradi pristojnosti med Srbijo in njenima avtonomnima pokrajinama, Vojvodino in Kosovom. Plenum CK Srbije je tri dni obravnaval ta spor. Seveda brez pravega rezultata... Ta spor je še en dokaz več, da je tako sistem kakor tudi njegova politika v zelo resni krizi. Oboje se ruši. Na plenumu je bil viden poskus vrha CK Srbije, da bi po stari Titovi metodi napravili red v svoji hiši. Nasprotniku priktale nekaj "izmov" (liberalizem, nacionalizem, šovinizem, tehnokratizem itd. - op. ur.) in potem obračunaj z njim...«

Nekaj mesecev kasneje je zapisal: »Mnogo je leto dni od kosovskih dogodkov. Vlada prisilni mir z občasnimi izpadmi in izbruhi "nacionalizma". Če ne bi bilo vojske in milice, ki s svojo prisotnostjo vzdržujeta mir, bi "nacionalisti" takoj prevzeli vso oblast. To pomeni, da ponujena politična rešitev ni dala rezultatov. Naša oblast na Kosovu torej počiva na grožnji oborožene sile. To je sod smodnika, ki bo nekoč eksplodiral, če se ne najde nekdo pameten, ki bi ponudil Kosovu bolj pametno in bolj demokratično politično rešitev od te, ki jo sedaj vsiljujejo... (23. marca 1982).

Take bolj pametne demokratične rešitve srbski voditelji niso znali ali niso hoteli ponuditi Kosovu in zato so se razmere poslabšale iz leta v leto, tako gospodarske kot politične. Srbsko in črnogorsko prebivalstvo se je začelo izseljevati, češ da so ne čutijo varni pred nasiljem albanskega prebivalstva (požigi poljščin, požigi hiš, nasilje nad ženskami ipd.).

Koliko to drži, nihče ne ve, ker srbska propaganda samo trdi in obtožuje, ne prikaže pa nobenih konkretnih dokazov. Človek bi sodil, da se Srbi in Črnogorci izseljujejo bolj iz političnih razlogov kot pa iz strahu pred Albanci: da je ves srbski krk o »kontrarevoluciji« na Kosovu in o nasilju bolj parola srbskega imperializma kot pa resnica. Srbi bi namreč radi znova imeli »Veliko Srbijo«, kot je izšla iz balkanskih vojn (1912-1913), in je poleg Srbije obsegala še Kosovo in Makedonijo. To je sedaj njihov bližnji cilj. Zato se v Beogradu že čujejo srbski glasovi zoper Tita, češ da je on odcepil te pokrajine od Srbije. Tito za Srbe ni več mit.

SRBSKI »DUCE«

V tem nacionalno razgretem obračju so v Beogradu našli svojega »duceja«, svojega »Führerja«, in to je Slobodan Milošević.

O njem pravi revija Panorama: »Prav bi bilo, da bi si Evropejci zapomnili njegovo ime: srbski leader je, ki se pripravljala, da postane drugi Tito in da, ali postavi znova na noge Jugoslavijo ali pa jo razbije« (2.10.1988).

Ista revija Miloševića tako predstavlja: »Diplomiran v pravo je opravil bleščečo pot kot bančnik v službi pri Beograjski banki, potem pri Naftaplunu. Kot bančnik je tudi potoval v ZDA in zna dobro angleški. Kot oseba je prijeten, eleganten, z izbranimi gestami in ne kot kak "ljudski" voditelj; star je 46 let. Ta mož je sedaj nesporni voditelj srbske partije. Leta 1984 je postal tajnik beograjske sekcije, dve leti nato je že na čelu celotne srbske partije. Kot tak se je rešil vseh "oporečnikov", odstopiti je moral celo Ivan Stambolić, dolgoletni srbski vodja, ki so mu očitali, da je "liberalec". Podobno kot Stalin je Milošević odžagal vse, ki se niso strinjali z njegovo politiko. Potem se je polastil še beograjskega tiska. Dnevnik Politika in Borba ter tednik NIN so v njegovih rokah, ker je odstranil prejšnje ravnatelje in poslal drugim časnikarje, ki niso slepo sledili njegovi liniji.«

POLITIKA ULICE

Če to vemo, potem razumemo napade beograjskega tiska na slovenske politike, na slovenske časopise, ki si drzno priporočati reševanje težav na Kosovu z dialogom, z demokratičnimi sredstvi in ne z nasiljem. To pa ni pogodu Miloševiću in srbskim imperialistom, ki zagovarjajo trdo roko.

Isto velja za druge politične osebnosti na Kosovu in drugod po Jugoslaviji, ki si upajo kritizirati nasilne metode sedanjega srbskega vodstva. Milošević je počistil opozicijo vse okoli sebe in bi jo rad počistil v celi državi.

Revija Panorama pravi: »Miloševićeva

taktika je, polastiti se absolutne oblasti v "Veliki Srbiji" in nato v celi državi. Ali mu bo uspelo ali pa bo pokopal Jugoslavijo.«

Upajmo pa, da Milošević ne bo zadnji razsodnik o usodi jugoslovanskih narodov. Manevirati ulico to pa zna. Že dolge mesece se vršijo »oceanske« manifestacije Srbov v podporo »ubogih, zatiranih« Srbov na Kosovu. Dnevno časopisje veliko poroča o njih. Vrš se pa le v mestih na jugu. Srbsko ljudstvo drvi na te mitinge kot so Nemci drli za Hitlerjem ali Italijani za Mussolinijem, ki sta tudi prirejala slične »oceanske« manifestacije. Na transparentih je brati vsakovrstna gesla: Dol s Smoletom, Dol s Krunicem (vojvodinskim partijcem), Dol s tem, Dol z onim, ki ni pogodu Miloševiću.

Zaskrbnjuječe je, da je slišati tudi zahteve: »Dajte nam orožje«. Proti komu? In tudi: »Hočemo Ruse«. Koga? Stalina, Brežnjeva ali Gorbačova? To se je zgodilo na mitingu v Nikšiću. Televizija v Titogradu je tako poročala. Toda ko so se naslednji dan streznil, so organizatorji uvideli, da so takšni vzklili res »kontrarevolucija« ali še več: izdaja. Zato so odgovorni v Nikšiću začeli trditi, da manifestanti niso vzklili »Hočemo Ruse«, temveč »Hočemo gusle«. Morda gusle za osle, ki se mitingov udeležujejo. Slovenski časnikar piše: Udeležil se je mitinga v Nišu. Vidi transparent z napisom: »Olé, Smolé.« Pa vpraša moža, kdo je: »Žika s Kosova.« »Kaj pomeni: Olé, Smolé?« »On zafrkava nas, mi pa njega.« »Ali poznaš Smoleta? Kdo je, kaj dela, kaj je takega rekel, da ti ni všeč?« »Nimam pojma. Vem samo to, da nas zafrkava.« »Kdo ti je to rekel?« »To vsi govorijo.« (Delo).

Tako Slobodan Milošević in njegovi velikosrbski imperialisti hujskajo nepoučene srbske množice zoper Albance in Slovence.

K. H.

Nenadna smrt bavarskega voditelja

V starosti 73 let je na posledicah srčne kapi v ponedeljek 3. okt. v Regensburgu na Bavarskem umrl Franz Josef Strauss, nesporni voditelj Bavarske in predsednik Krščansko-socialne zveze (CSU). Za svoje življenjsko politično geslo si je izbral: »Ali svoboda ali socializem«. To ga pa ni motilo, da ne bi kot prvi zahodnonemški politik obiskal Kitajske in Albanije ter bil vedno dobrodošel tako v Moskvi kot v Vzhodnem Berlinu. Ko so ga zavoljo tega kritizirali, je odgovarjal: »Posli so posli.« Le dve državi je odklanjal: Kubo in Nikaragvo.

Bil je navdušen zagovornik evropske povezave, velik prijatelj Trsta in oster kritik Krščansko-demokratske zveze (CDU), s katero pa je kljub temu vedno lojalno sodeloval. Leta 1980 je bil kandidat obeh strank za kanclerja ZR Nemčije, a na volitvah ni uspel, ker ga mnogi od CDU niso podprli in raje oddali glas liberalcem, kar ni mogel nikdar pozabiti. Vsi pa se strinjajo, da bi bil najboljši kancler od vseh, ki so kdaj prišli v Bonn.

Z njegovo smrtjo je nastala v vladnih vrstah velika praznina. To bo občutil zlasti Helmut Kohl, sedanjí kancler, ki ostaja brezbarvna osebnost in je bil pogosto deležen kritik s strani Straussa. In to dostikrat upravičeno.

Zaključek XXIV. olimpijskih iger

V nedeljo 2. oktobra so se v Seulu, prestolnici Južne Koreje, s slikovito priveditvijo na stadionu zaključile letošnje olimpijske igre. Napis na igrišču je pa že napovedal kraj prihodnjih iger. Bo to leta 1992 Barcelona v Kataloniji, ki je ena španskih dežel.

Letošnja olimpiada je po 12 letih spet združila atlete vsega sveta. Leta 1980 so

namreč izostale v Moskvi mnoge države zahodnega sveta z ZDA na čelu, leta 1984 v Los Angelesu (ZDA) pa skoro vse vzhodne države s Sovjetsko zvezo kot organizatorjem bojkota.

Tudi letošnje igre niso ostale brez madeža: kar 9 tekmovalcev je bilo diskvalificiranih zaradi uživanja mamil, pri boksu je prišlo do očitno krivičnih sojenj, enega sodnika so celo napadli. Na splošno pa je vse poteklo v redu in oblastem se s svojim policijskim aparatom uspelo, da ni prišlo do kakih atentatov ali protirežimskih demonstracij.

Med državami, ki so nastopile, je bila najbolj uspešna SZ. Njeni atleti in atletinje so pridobili 132 kolajn (55 zlatih, 31 srebrnih in 46 bronastih). Sledi ji Vzh. Nemčija s 102 odličjema (37, 35, 30). ZDA so bile tretje s 94 kolajnami (36, 31, 27). Gostiteljica Južna Koreja je osvojila 33 medalj (12, 10, 11), za to mlado državo kar veliko. Eno samo bronasto kolajno so si priborili Filipini, Džibuti, Pakistan, Kolumbija, Grčija, Mongolija in Tajsa.

Italija je pristala na desetem mestu. V celoti si je pridobila 14 medalj (6, 4, 4). Zadnji dan iger jo je proslavil Gelindo Bordin iz Vicenze s svojo zmago v klasičnem maratonskem teku.

Tudi Jugoslavija se ni odrezala slabo: v celoti je odnesla 12 kolajn (3, 4, 5). Razočarala pa je v rokometu in nogometu, v katerih so bili dobri izgledi za kakšno odličje.

■ Že od 22. septembra traja na Kosovu bojkot pouka s strani srbskih in črnogorskih učencev in dijakov. V bojkotu sodeluje kakih 1.500 šolarjev. Zahtevajo zase popolno varnost tako v šolskih klopek kot na ulicah. Z bojkotom nameravajo nadljevati, dokler jih oblasti »ne zaščitijo pred nasiljem albanskih nacionalistov in separatistov«.

Slovensko pismo Aloiza Rebule

Nedvomno je z nastopom Alojza Rebule dosegla Draga '88 svoj vrhunec. Rebula je v svojem umetniškem predavanju zelo konkretno imenoval ter obdelal sedanjo slovensko situacijo, tako tisto v matični Sloveniji kakor zamejsko in zdmsko v svetu.

V svojem razumsko kritičnem seciranju je bil še najbolj dovzeten prav do slovenske diaspore po svetu. Usoda politične emigracije je pač enkratna usoda nekega naroda.

Zato pa je toliko bolj neizprosno dal pod lečo razmere v matični Sloveniji. Pri tem je dal boljševidski in vsem ostalim doktrinar, ki iz nje izhajajo, predvsem kardeljevski, realno težo, saj so to klice in sadovi krize slovenskega naroda. Ta kriza je tako mnogoplastna, da bi ji tudi prejšnji predavatelj v Dragi Srb Dobrica Čosić moral dati »priznanje«. Srbskega naroda vsaj vojaška miselnost ne ogroža tako kot slovenskega, ampak je celo z njo poročena.

Rebula je apeliral na zavest nove narodne paradigme, ki se imenuje skupni slovenski kulturni prostor. Ob tem pa je z vso močjo razgalil in obsodil Kardeljev svetovni nazor, ki je porival zamejske Slovence v italijanske in avstrijske politične stranke ter jim ob tem še vsiljeval svojo ideološkost, pravzaprav ideološko omejenost.

Rebula je kar nekajkrat omenil slovensko tragiko in travmo brezen Kočevskega Roga. Nato je dejal, da bi Slovenija tudi brez Kočevskega Roga, brez dachauskih procesov in brez Golega otoka, torej brez grozot »moderne« sveta zavila na tragično pot, saj bi bili že več kot dovolj zgolj vzroki za ekonomsko emigriranje ter samomorilnost, ki sta opustošila slovensko narodno tkivo. Komunistična diktatura je z vsemi temi »materializacijami« svoje ideologije do skrajnosti dotolkla ter potlačila svobodnega in ustvarjalnega duha v slovenski zavesti ter podzvesti.

In pri tem je komunistični ideolog Kardelj bil celo »sposoben« napisati knjigo o slovenskem nacionalnem vprašanju. Trava, ki so jo zagrešili Kardelj in ostali soborci »za lepši jutri«, je krepko indoktrinirana in se bo težko izkoreninila. Uboja mlada Slovenija! Se sreča, da se je začelo slovensko narodno in demokracijsko prebujanje ob pravem času. Vsi skupaj lahko le upamo, da ni prepozno, in da ideološka indoktrinacija ter potlačena zavest nista preveč zarita v mlade v Sloveniji.

Rebula postavlja večno vprašanje: Kam plovemo? Racionalni odgovor je le eden: kamor sami hočemo! Tudi (s)hrali ne bomo zavoljo drugih, ampak predvsem zaradi svoje lastne nemoči in lastne duhovne impotence. Zato se moramo tembolj zavedati volje, da preživimo.

Po Rebulovem neizprosnem predloženju sedanje slovenske stvarnosti se je razvila po pričakovanju tudi zanimiva in plodna diskusija. Predvsem Viktor Blažič je polkikal k dejanjem. Poudaril je, kot tudi ostali razpravljalci, da se je pomembno zavedati dejstva, po katerem je kapital oz. gospodarstvo osnova kulturni in narodni nastavbi. Ko se je zavzel, da ne moremo biti Slovenci samo ujetniki ene države, je

ponovil pobudo, ki je bila dana že v matični Sloveniji, da se naj skliče svetovni slovenski kongres, na katerem se bodo svobodno sestali predstavniki vseh geografskih in ideoloških Slovenij.

Podpisani pa sem ob tem predstavil svojo pobudo, ki je že blizu realizacije, da bi začel izdajati publikacijo, s katero bi »odkril« ter povezal čim več slovenskih gospodarstvenikov in podjetnikov, ki so raztreseni in »izgubljeni« po svetu. S tem bi se slovenski kapital v svetu začel povečevati ter sodelovati in lahko bi postal velika moč, ki bi pomagala dvigniti Slovence iz katastrofalne vsesplošne krize, v katero jih je pahnila komunistična partija. Vendar pa mora tudi v matični Sloveniji priti do takšnih političnih pogojev, ki bodo jamčili uspešnost naganjanja slovenskega kapitala iz sveta v domovini. Prav zato se bo novo glasilo klicalo »Sodelovanje«. Močno slovensko gospodarstvo bi bilo najboljša obramba za narodni obstoj in tudi kultura bi v takih pogojih lahko nemoteno v polni meri vršila svoje poslanstvo. Prav bi bilo, da zaploveno tudi v tej smeri!

Vinko Levstik

Deželno tajništvo SSK o tržaških krajevnih upravah

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je pred vrhom DC-PSI v Rimu, ki so ga vsedržavni, deželni in krajevni predstavniki obeh strank namenili razpravi o novih večinah na tržaški občini in pokrajini, naslovilo poziv tako deželnemu tajniku DC Brunu Longu kot deželnemu tajniku PSI Ferrucci Saru.

Njegov slovenska stranka opozarja na nerazumljive težnje, da bi se SSK izključila iz novih uprav. Tudi dosedanja osnutki programa kažejo majhno občutljivost za manjšinsko zaščito. Deželno vodstvo SSK, ki je o tržaški krizi razpravljalo na seji deželnega tajništva prejšnji tork v Nabrežini, obsoja tako zadržanje do slovenske manjšine.

Ce bo zdaj izključeno iz novih uprav edino slovensko zastopstvo, ki je v danih razmerah možno (v nove koalicije se PCI ne vabi, PSI pa v Trstu nima več slovenskih predstavnikov na pokrajini in občini), bo to po dveh desetletjih hud korak nazaj. Ne gre le za udarec po politični stabilnosti, temveč tudi za slabo uslugo težnjam po sožitju v naših krajih.

SSK je zaradi težkega položaja v Trstu zaprosila še za srečanje z vsedržavnim tajnikom DC posl. De Mito.

★

Posvet o družinskih vprašanjih

Papeški svet za družino je ob 20-letnici objave okrožnice papeža Pavla VI. Humanae vitae za november povabil škofo, ki se posebej posvečajo družinskim vprašanjem, na posebno zasedanje v Rim. Na njem se bodo pogovarjali o njenem notranjem sporočilu kot tudi o uporabi njenih smernic v praksi, pri oznanjevanju in vzgoji; hkrati pa bodo ti škofoje tudi prvič prišli skupaj. Po zasedanju se bo v Rimu začel mednarodni kongres o pomeni okrožnice.

★

Papežev pismo o dostojanstvu žene

V petek 30. septembra so v Vatikanu predstavili »meditacijo«, kot papež Janez Pavel II. imenuje svoje razmišljanje o dostojanstvu žene in nosi po začetnih besedah naslov »Mulieris dignitatem«.

Okrožnica je precej obširna in razdeljena na devet poglavij. Govori najprej o Materi božji, nato o prvi Evi z ozirom na drugo (Marijo), o odnosu Kristusa do žene, o materinstvu in devištvu, o Cerkv, ki je Kristusova nevesta in o poslanstvu žene, ki je velika prav v služenju. Mimogrede omenja tudi razlog, zakaj Cerkev odklanja žensko duhovništvo. Zanimivo je, da premmogi časopisi v Italiji o tej okrožnici, ki je izredno poetična in polna proslavljanja žene, niso znali povedati drugega, kot da je papež ponovno zavrnil možnost ženskega duhovništva.

Papež poudarja, da mora ženska ohraniti svojo ženskost in zato ne slediti feminizmu, ki hoče žensko izenačiti v vsem z moškim, ko imata vendar vsak svoje poslanstvo. Mož in žena sta enakopravna, ne moreta pa biti enaka. Obsodil je tudi težnjo, da bi bila ženska zgolj predmet poželjenja moškega ali igrača za prešustvovanje. Ženi je treba pomagati, da razvije svoje materinstvo tako pred porokom, ne prekinajoč svoje nosečnost, kot po poroku, da rojenega otroka lahko vzdržuje,

oblikuje in vzgoji. Končno omenja sv. oče nekaj velikih žen iz preteklosti kot so bile Olga iz Kijeve, Brigita Švedska, Ivana Orleanska in Katarina Sienska.

★

Nova svetnica

Na prvo oktobrsko nedeljo je papež v baziliki sv. Petra razglasil za svetnico Magdaleno di Canossa, ustanoviteljico »Hčera in sinov ljubezni«, ki se imenujejo po njenem priimku (izšla je iz plemiške družine v Veroni) tudi kanosijanke in kanosijanci. Red, ki ima 4.000 članov in članic, se posveča predvsem vzgoji predšolskih otrok v otroških vrtcih, poučevanju verouka, pomoči v župnijah in skrbi bolnikov. Razširjen je po vsem svetu. V naši deželi ima postojanke na Tržaškem ter v videmski in pordenonski pokrajini. S. Anica Miklavčič iz Trsta, ki deluje kot misijonarka v Hongkongu, pripada tej redovni kongregaciji.

Nova svetnica se je rodila 1. marca 1774 v Veroni, umrla pa je 10. aprila 1835. Sprva je poskusila v dveh redovnih družbah s klavzuro, a se spoznala, da ji ta vrsta življenja ne odgovarja. Tako se je odločila za kongregacijo, v kateri bi sestre sicer živele v redovni skupnosti, a delovale v svetu med najbolj revnimi in zapuščenimi. Leta 1828 je papež Leon XII. redovna pravila dokončno potrdil.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Letošnjo Nobelovo nagrado za mir je letos norveški parlament podelil mirovnim silam Združenih narodov. Nagrada bo izročena glavnemu tajniku OZN Pérez de Cuellarju v norveški prestolnici Oslu letos 10. decembra. Kandidatov za to ugledno nagrado je bilo letos 97. Splošno se je mislilo, da jo bosta prejela Reagan in Gorbačov. Mirovne čete so trenutno dejavne na sedmih občutljivih točkah: nadzirajo premirje med Irakom in Iranom (350 mož iz 18 držav); preverjajo odhod sovjetskih čet iz Afganistana (50 mož); kontrolirajo premirje med Sirijo in Izraelom na Golanški planoti (1.330 vojakov); 295 mož nadzirajo premirje v Libanonu; 5.800 vojakov je nameščenih na jugu Libanona; 36 vojaških izvedencev kontrolira premirje med Indijo in Pakistanom v Kašmirju, ki si ga lastita obe državi; mirovne čete v Nikoziji na Cipru pa štejejo 2.100 mož.

■ Na Koroškem je bil po odstopu deželnega glavarja Leopolda Wagnerja izvoljen za njegovega naslednika 42-letni dr. Peter Ambroz, ki je bil med drugim šest let Wagnerjev osebni tajnik. Rodil se je v Beljaku v častniški družini, študiral pa je pravo. V nastopni izjavi je med drugim dejal, da smatra 7. člen državne pogodbe glede zaščite slovenske manjšine že izpolnjen.

■ Predsednik zveznega izvršnega sveta Jugoslavije Branko Mikulić je opravil v Avstriji 29. in 30. septembra dvodnevni državniški obisk. Z avstrijskim zveznim kanclerjem Vranitzkyem se je sestal v obdonskem mestecu v Spodnji Avstriji Dürsteinu. Mikulić se je zavzel za razširitev gospodarskega sodelovanja med obema državama (Avstrija je peti najpomembnejši partner v trgovini z Jugoslavijo med zahodnimi industrijskimi državami). Člani obeh delegacij pa so nato podrobneje obravnavali predloge za poglobitev jugoslovansko-avstrijskega gospodarskega sodelovanja.

■ Vrhovni sovjet, ki šteje 1.500 članov in sestoji iz dveh zborov, je na izrednem zasedanju izvolil glavnega tajnika sovjetske partije Gorbačova tudi za predsednika Zveze socialističnih sovjetskih republik, potem ko je bil upokojen dosednji predsednik Gromiko. Sicer so tudi Brežnev, Andropov in Černenko združevali obe funkciji, a razlika je v tem, da so omenjeni podredili državo partijskemu aparatu. Gorbačov pa hoče prav nasprotno: oblast naj preide v roke sovjetov (svetov), partija pa naj bo ločena od države. Ker je dosednji šef KGB, vsemogočne sovjetske tajne policije, Viktor Čebrikov, postal član vrhovnega partijskega tajništva, je na njegovo mesto bil imenovan njegov dosednji namestnik Krjučkov.

■ Zaradi močnega deževja je reka Nil prestopila bregova in preplavila prostrana ozemlja. Najbolj je bil oškodovan Sudan. Prizadetih je kar dva milijona ljudi. Poplavi pa so sledili še roji koblic in uničili na polju, kar so pustile razlize vode. Papež Janez Pavel II. je vse ljudi dobre volje povabil, naj ne pozabijo sudanskega prebivalstva v njegovih stiskih.

Tri pastirska pisma

Škofje iz Lombardije svariijo v pastirskem pismu pred uporabo atomske energije in premoga, ker da onesnažujeta okolje. Poiskati bo treba nov način življenja, ki se bo bolj skladal z duhom evangelija. Verniki pa naj se prizadevajo po svojih danih možnostih, da bo okolje postalo bolj čisto in varno.

Katalonski škofoje (Španija) pa so v skupnem pismu obsodili igro na srečo in jo označili za sodobno mamilo, saj zaslužuje današnjega človeka in ga odvrača od smotrne uporabe denarja.

Škofje Dominikanske republike s svoje strani opozarjajo na problem revščine, ki postaja v državi vedno večja. Vlada je sedanj položaj podedovala od prejšnjih; nujno je, da se odpre razvoj. Zlasti pa je potreben dialog med podjetniki, vlado in sindikati, ki ga bo podprla tudi Cerkev.

Papež povabljen v Angolo

Angolski predsednik José Eduardo dos Santos je povabil papeža Janeza Pavla II., naj obišče tudi to afriško državo. Katoliška Cerkev v Angoli, ki šteje polovico od osem in pol milijona prebivalcev te danes afriške marksistično-leninistične usmerjene republike, ne uživa nikakršnih prednosti. Njen komentar ob predsedniškem povabilu je bil, da si želi le dovolj svobodnega prostora za dostojno opravljanje svojega duhovnega poslanstva med angolskim ljudstvom.

Molitev, ki je preživela stoletja

(Iz Sporočil slovenskih škofij)

Ko bi se kdaj zgodilo, da bi molitev rožnega venca preminila brez sledu, da bi se zgubila v vseh molitvenikih in katekizmih in da bi jo bilo treba znova sestaviti ter v ta namen zbrati vse zemeljske modrijane, duhovnike in učenjake in jim za dati nalogo: izmislite si in sestavite molitev, ki bi povzela ves evangelij, ki bi se dotaknila človeka v njegovih globinah, osmislila njegovo življenje in trpljenje ter mu prižgala upanje na blaženi cilj onkraj meja zemeljske bednosti, si vsa človeška modrost ne bi mogla izmisliti kaj boljšega, kot je premišljevalna molitev rožnega venca.

Tudi za rožni venec velja, kar so povedali sveti očetje za psalme: rožni venec nas uči, s kakšnimi izbranimi besedami je treba Boga hvaliti in slaviti. Da bi človek lahko Boga prav hvalil, je Bog sam sestavil hvalnice.

Očenaš je Gospodova molitev, prvi del Zdravamarije je tudi vzeti iz evangelija, apostolska vera temelji na Svetem pismu, prav tako tudi skrivnosti rožnega venca.

Ponavljanje teh molitvenih obrazcev in premišljevanje Jezusovega učlovečenja, irpljenja in poveljanja prebuja v nas učinkovito navezanost na Boga, Jezusa Kristusa in Cerkev.

Smo romarska Cerkev. Rožni venec je naš veliki Skupaj, je cesta, po kateri so rodovi skozi stoletja hodili k Bogu. Zato rožnemu vencu ne bije nobena ura, jagode na njem se ne starajo, njegovi molitveni obrazci imajo nadih večnosti.

Mesec oktober s skupno molitvijo rožnega venca nam kliče v spomin osrečujočo resnico. Navzočnost tistega, ki ga ljubimo, nam ne more biti nikdar dolgočasna. In Gospod sam nam zagotavlja, da je navzoč tam, kjer sta dva ali trije zbrani v njegovem imenu.

Molitev rožnega venca v cerkvi, veroučnih in mladinskih skupinah, družinah in tudi posamično bomo v letošnjem oktobru posvetili velikemu namenu novega pastoralnega leta: Posredovanje vere v službi človeka.

(Opomba: To velja za Slovenijo, a je gotovo primerno tudi za nas.)

Nova blažena Laura Vikunja



Nova blažena Laura Vicuña

Janez Pavel II. je med svojim zadnjim obiskom Turina v soboto 3. septembra razglasil za blaženo 13-letno dekle, po rodu iz Čila. Kakšna je bila njena življenjska pot? Kako si je zaslužila čast oltarja?

Laura se je rodila 5. aprila 1891 v čilskem glavnem mestu Santiagu. Njen oče je bil Domingo Vicuña, mati Mercedes Pino. Očetovi predniki in sorodniki so bili ugledni možje, eden celo nadškof v glavnem mestu in drugi kandidat za predsedniško mesto. Nastala je revolucija in oče se je umaknil v mejne kraje z Argentino. Družina je prišla z njim. Oče je umrl leta 1893, mati pa je pričakovala drugega otroka. Zatekla se je v Argentino in dobila zavetje pri veleposestniku Mora. Ta jo je premočil, da je postala njegova priležnica.

Ko je Laura nekoliko odrasla, se je zavedela materinega grešnega življenja in jo je to silno bolelo. Mati je dala obe deklici v zavod Hčera Marije Pomočnice. Laura je 2. junija 1911 prejela prvo sv. obhajilo, na katero se je skrbno pripravljala. Bil je dan veselja, a mu je bila primešana kaplja pelina. Upala je, da bo mati ob tej priložnosti pretrgala svojo grešno zvezo. To se ni zgodilo. Laura je upala dalje. Pomnožila je svoje molitve in premagovanja ter celo ponudila Bogu svoje življenje za materino spreobrnitev.

Redovnice Hčere Marije Pomočnice so spoznale, da imajo v svoji sredi izredno deklico. Posvečale so ji veliko skrb. Laura je ostala v zavodu tri leta. Ko se je 12-letna v počitnicah podala k materi, je z grozo opazila, da jo gospodar Mora zalezuje. Zanj je bilo olajšanje, ko se je vrnila v zavod. Dne 29. marca 1902 je prejela zakrament sv. birme. Ob tisti priložnosti je prosila, da bi jo vključili med postulante Hčera Marije Pomočnice. Zavoljo neurejenega materinega življenja je pa niso sprejeli.

Bog je sprejel Laurino ponudbo. Proti koncu leta 1902 so se pokazale prve slabosti. Celo naslednje leto je preživela pri sestrah. Zdravje jo je naglo zapuščalo. Mati je takrat najela zasebno stanovanje in vzela hčer k sebi.

Sredi januarja 1904 pa se je zgodilo, da je prišel Mora za njima in hotel ostati tam. Laura, že skrajno slabotna, se je odločno uprla: »Če ostane on tukaj, se jaz takoj vrnem v zavod k sestram!« In res je odšla. Mora jo je dohitel in surovo pretepel.

22. januarja je prejela sveto popotnico. Tedaj je materi razodela svojo skrivnost, da je ponudila svoje življenje za njeno spreobrnitev: »Mama, jaz bom umrla. Sama sem prosila za to. Minilo je skoraj

dve leti, ko sem Jezusu ponudila svoje življenje za milost, da bi se ti vrnila k življenju po veri!« Mater je hčerina izpoved silno pretresla. Prisegla je, da bo sprejela svoje življenje. »Hvala Jezusu! Hvala Mariji! Sedaj umrjem zadovoljna!« To so bile njene zadnje besede. Vedro je zapala v 13. letu starosti.

Ob njeni razglasitvi za blaženo je papež v imenu Cerkve počastil vzorno deklico, s tem pa je poudaril tudi veliko vrednot svetosti otroške dobe in da imajo otroci pravico živeti v urejeni družini, katera jim pomaga do popolnega razvoja: človeškega, verskega in kulturnega, ki ga podpira dosledno pričevanje, zvestoba in ljubezen.

(Po L'Osservatore Romano: S. Z.)

Slovenci po svetu

Slovenski narodni odbor avstrijskemu kanclerju Vranitzkyju

Slovenski narodni odbor, ki izraža razpoloženje v političnem zdomstvu živčevih svobodoljubnih Slovencev različnih miselnih plasti in idejnih tokov, se čuti obvezanega, da spremlja tudi duhovne težnje drugih rojakov.

Ob petdeseti obletnici, odkar je nacizem z Anshlussom hotel izbrisati svobodno Avstrijo, se Slovenski narodni odbor pridružuje tudi grenkim spominom slovenskega ljudstva na Koroškem, ki ga je to protipravno dejanje in njemu sledeče nacistično preganjanje posebno hudo prizadelo in mu dejansko grozilo s popolnim uničenjem.

V ozračju svobode in demokracije, ki je v čast Avstriji, so se slovenskemu ljudstvu na Koroškem popravile nekatere nekdane krivice. Vendar morajo takmajšnji rojaki, v skrbi za ohranitev in razvijanje svojega materinega jezika in kulturnih posebnosti, vedno znova premagovati naravni pritisk okolja, včasih pa tudi nenaklonjeno ravnanje posebno krajevnih dejavnikov.

Tak podrejen položaj se zdaj kaže ob pripravah na zakonsko reformo šolstva na jezikovno mešanem področju južne Koroške. V zaskrbljenosti za neovirano možnost nadaljnje celotne integriranosti v družbi Slovenci posebno obžalujejo, da se jim pri preučevanju in načrtovanju vzgojnega sistema ne daje primerna vloga in da niso pritegnjeni k pogajanju kot enakovreden partner. Ker soustvarjajo blaginjo in napredek avstrijske državne skupnosti in prispevajo k rasti ugleda avstrijske republike po svetu, upravičeno pričakujejo, da se jim priznava veljava, ki jim že sicer gre po naravnem pravu, po splošno sprejetih mednarodnih načelih in tudi po formalnih obveznostih.

Slovenski narodni odbor se obrača na gospoda zveznega kanclerja, da po svoji pristojnosti in vplivnosti pomaga k sporazumni rešitvi šolskega vprašanja na južnem Koroškem, ki bo zadovoljiva za tamkajšnje slovensko ljudstvo in s tem tudi za vso avstrijsko skupnost, in ukrene vse, da se umakne ali zavrne omenjeni zakonski predlog.

Rudolf Smersu, predsednik

MIRKO MAZORA

Pesmi

Reči smemo: Izpolnjena je zadnja želja Mirka Mazore, v tisku so izšle njegove pesmi. Če bi on zbirko videl, bi je prav gotovo bil vesel. Tako pa ima zadoščenje njegova sestra Kristina, da je izpolnila njegovo poslednjo željo, in zadoščenje za tudi za nas vse, ki smo pok. Mirka poznali, da imamo v rokah zbirko njegovih pesmi.

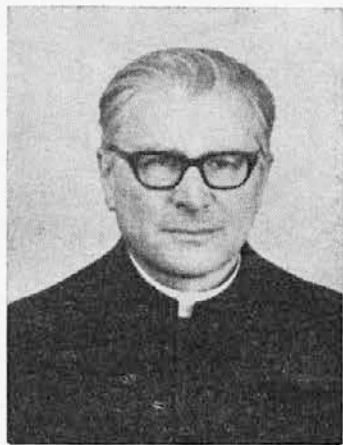
Lepa je že na zunaj v prijetnih platnicah, ki so delo Andreja Kosiča. Prav tako so njegove tudi ilustracije v knjigi, posebej še slika v barvah breginjskega pokopališča, kjer si je Mirko želel večno počivati, pa mu zaradi ozkosrčnosti nekaterih še vedno ni dano. Ko se je zbirka snovala, je A. Kosič dejal: Opremil jo bom tudi zaradi svojega očeta, ker sta si bila z g. Mazoro tako velika prijatelja. In opremil jo je z originalnimi risbami, kot jih nima zlepa kaka pesniška zbirka.

Bogata je ta knjiga zaradi uvoda, ki ga je napisal Marijan Breclj, urednik zbirke. Orisal je življenje našega pesnika in z njim tudi neko dobo življenja primorske mladine v letih od prve svetovne vojne pa do druge, ko je Mirko dozorel v moža in kot kaplan ter pozneje kot župnik stopil v službo ljudstva, iz katerega je izšel in kateremu se je posvetil. Zato v zadnjem sonetnem vencu Oj z Bogom bratje takole zapoje:

*Jaz moram iti kmalu s tega kraja;
a preden, bratje, se bo to zgodilo,
srce bi na srce vam položilo
kak opomin, ki mi iz globin prihaja.*

*Ljubezen je, ki se iz nje poraja
to testament za vas — priporočilo,
iz nje za blagor vaš se je sprožilo,
da boste krepek rod, ne bedna raja.*

Z ljubeznijo je napisan uvod, z ljubeznijo so izbrane pesmi, ki jih je Mirko Mazora razsejal po raznih koledarjih, časopisih, revijah, a jih sam ni utegnil zbra-



Pok. pesnik Mirko Mazora

ti v zbirko. To je naredil sedaj Marijan Breclj. Iz številnih objavljenih in še ne objavljenih pesmi je izbral, kar se mu je zdelo najboljši s trajno vrednostjo. Med njimi izstopajo trije sonetni venči (15 sonetov, povezanih vsebinsko in oblikovno v enoto). Eden je posvečen očetu, drugi Breginju, tretji, pesniška oporoka, pa njegovemu ljudstvu in je nekako poslednje sporočilo rojakom in tudi priprava na poslednji odhod.

Poleg treh sonetnih vencev so v zbirki še druge pesmi, vse razmišljujoče in s precej enotno tematiko: domači kraji, domači ljudje, kjer se je rodil in preživel mladost (Breginj in Breginjski Kot) ali deloval kot duhovnik (Kras). Nekaj jih je tudi religiozne vsebine, a ne veliko.

Značilna za Mirka Mazoro-pesnika je njegova navezanost na očeta. Njemu je posvetil več pesmi in, kot povedano, tudi sonetni venec. Tudi sam si je želel počivati poleg očeta, a mu, žal, do danes ni bilo še dano. Na goriškem pokopališču čaka, da se mu izpolni še ta tako živa želja. Ali se bodo Breginjci zanj potegnili? Njihova dolžnost bi bila, saj ni še slovenske vasi, ki bi ji njen rojak posvetil sonetni venec, kot ga je M. Mazora posvetil Breginju.

Knjiga je naprodaj v Katoliški knjigar- ni v Gorici; cena izvodu 10.000 lir.

(r+r)



Komu naj to koristi?

Na Tržaškem so se duhovi precej razbu- rili (in morda se je kdo celo pohujšal), ker se je govorilo, da se je tržaški škof L. Bellomi s pismenim priporočilom zavzel za dr. S. Moncinija, ki so ga v Ameriki obsodili zavoľo »pornografskih prekrš- kov«. G. škof je s posebno izjavo, ki jo je postal agencijam in časnikom, in na posebni tiskovni konferenci pojasnil, kako je s to zadevo. Povedal je, da se je morda kdaj srečal z dr. Moncinijem pri kakšnem uradnem sprejemu, a da Moncinija ne po- zna, da je slišal o obsodbi v Ameriki, a da o njem prej ni nič slišal. To je tudi po- vedal v spisu, za katerega ga je večkrat prosil advokat Aleffi. Advokat pa ie sma- tral, da je tako »priporočilo« brezpomemb- no in ga ni poslal v Ameriko.

Nekateri politični krogi so po svoje to- mačili škofovo dobroto in morda nepre- vidnost. Hoteli so to izkoristiti v svoje namene in tudi v škodo samemu škofu.

Upamo, da je vse to že šlo mimo in da bo g. škof pogumno nadaljeval svoj križev pot. Težave in spoprsiljavi spadajo pač v zgodovino tržaške Cerkve.

Ljotze Škerl

SSk o položaju na tržaški občini in pokrajini

Pokrajinski odbor SSK v Trstu je na svoji seji obravnaval krajevni politični položaj s posebnim ozirom na zaskrbljujoči razvoj dogodkov v zvezi z oblikovanjem novih odborov na tržaški občini in pokra- jini, kjer ni še videti izhoda iz krize, če- prav so potekali že trije meseci od junijskih volitev. Na razgovorih med strankami so prišla do izraza stališča, da je treba pred- stavnik Slovenke skupnosti izločiti iz no- vih snujočih se tržaških odborov ter da se vprašanje zaščite slovenske manjšine in s tem povezanega sožitja med tu živčima narodoma omeji zgolj na nekaj vrstic dvo- umnega pomena.

Spričo tega pokrajinski odbor SSK na- glaša, da je takšen pristop k reševanju slo- venske problematike nesprejemljiv in meji že na razisem, kajti nekatere stranke no- čejo imeti pri mizi slovenskih sobesed- nikov, ker vedo, da bi le-ti zahtevali dostojno in enakopravno obravnavanje manjšinske problematike v programskem dokumentu.

Če bi se izkazalo, zaključuje tiskovno sporočilo SSK, da sta obe največji stranki soglasni glede izločitve slovenske proble- matike iz programa in slovenskih pred- stavnikov iz večin in odborov, bo SSK resno razmišljala o svojem končnem zadr- žanju do sestave novih odborov in do za- vezništva v drugih krajevnih ustanovah.

V katerih cerkvah se poročajo Tržačani?

Znano je, da se v Trstu le malo ljudi poroči v domači župnijski cerkvi. Zadnja številka Škofijskega lista tržaške škofije prinaša podatke o cerkvah, v katerih je največ porok. Daleč na prvem mestu je cerkev sv. Pashala Bajlonskega (Revoltel- la), v kateri je bilo lani 82 porok in od teh kar 76 iz drugih župnij. Na drugem mestu so Stare Milje: 71 porok, od teh le 4 iz domače župnije. Na tretjem mestu je Kraljica miru (Regina Pacis) nad Rojanom: 51 porok, od teh le 3 iz domače župnije.

Potem je stolnica sv. Justa: 33 porok, cd teh 8 iz domače župnije, 14 parov se je poročilo na Montuzzi, ki ni župnija. Pri- ljubljena je cerkev na Repentabru, v ka- teri je bilo lani 33 porok, od teh iz doma- če župnije samo 3. V Grljanu 34 porok, od teh 4 iz domače župnije. In končno cerkev Naše Gospe Sionske, 26 porok.

Lani je bilo v tržaški škofiji 775 cerkve- nih porok in od teh je bilo sklenjenih kar 344 ali 44 % v naštetih sedmih cerkvah.

Zakaj tako? Vzroki so različni. Vs- našte cerkve, razen stolnice, so majhne, zato jih je lažje okrasiti. Zelo odločen pa je tudi praktični vidik: Kje dobiti pro- stor za parkiranje avtomobilov? Pri cer- kvah v mestu je to izredno težko. Seveda pa ostane želja župnikov, da bi se usta- navljale nove družine v domači župnijski cerkvi.

Za bratsko pomoč v sili

Enak je bil naslov podobne prošnje v tem našem tedniku 3. okt. 1985. Že tedaj je bilo pojasnjeno, da potrebujejo našo nujno pomoč člani sedanje številčno skromne in ne bogate župnijske skupnosti v Ospu (kopska škofija).

Pod znano gobasto oblikovano skalno pečino, kamor hodijo vadit se v plezanju

IZSEL JE

»PASTIREK«

ST. 1

ZA LETO 1988/89

priskočiti na pomoč.

Cenjeni bralci, ki ste pripravljeni sode- lovati pri tej nabirki, pošljite svoje pri- spevke na upravo Katoliškega glasa ali v župnišče v Mačkoljah. Ljubi Bog bo sto- tero povrnil vsem dobrotnikom.

Zaključek 3. Koroških dnevov

v priredbi KKZ - Celovec, SP - Trst, ZSKP - Gorica in »Studenci« - Videm. Nastop lutkovne skupine KPD Smihel z igro Jane Kolarič »Festival ropotulj, zvon- cev in kuhinjskih loncev«:

Sobota, 15. oktobra:

Gorica, šola ul. Brolo ob 12. uri;
Standrež, župnijska dvorana ob 16. uri;
Stevec, osnovna šola ob 19. uri.

Nedelja, 16. oktobra:

Doberdob, župnijska dvorana ob 11. uri;
Mačkolje, srenjska hiša ob 16. uri;
Bazovica, Slomškov dom ob 19. uri.
Nastop ansambla »Drava« iz Borovelj:

Sobota, 15. oktobra:

Opčine, Finžgarjev dom ob 19. uri.

Nedelja, 16. oktobra

Gorica, telovadnica ob Katoliškem domu ob 17. uri.
Nastop Plazniških deklet iz St. Lipša, dru- žine Lipuš iz Smihela in ansambla »Trio Libuše«:

Nedelja, 16. oktobra:

Kanalska dolina in Benečija.

★

V okviru 3. Koroških dnevov bo v Trstu v ponedeljek 10. oktobra ob 20. uri v Pe- terlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

— odprtje razstave del Rudija Benetika iz Podjune;

— predstavitev knjige »Zgodovina koroških Slovencev«;

— glasbena spremljava.

Praznik ob prvem letu nove telovadnice



V nedeljo 25. septembra je SZ Olympia ob velikem številu prijateljev praznovala v pestrem športnem duhu prvo leto delo- vanja nove telovadnice.

Ze v prvih popoldanskih urah se je na ploščadi pred dvorano zbralo veliko ma- lih športnikov. Točno ob določeni uri so se ob pisku sodnikov začele prve odboj- karske podaje, sicer še okorne in negotove, kajti za večino od njih je bila po dolgih počitnicah to prva priložnost, da so spet prišli za žogo.

Na igrišče je stopilo osem ekip, štiri dekliške (Soča, Dom, Agorest, Azzurra in Olympia) in štiri fantovske (O.K. Val, Soča, Mossa, Olympia). Vsaka se je pomerila z vsemi ostalimi in za vsako je prišel trenu- tek zmage in trenutke poraza. Seveda je bila zmaga nekaterim bolj naklonjena, drugi pa so se morali za uspeh kar pre- cej potruditi, a med vsemi je vsekakor vladalo veselo razpoloženje.

Športno udejstvovanje mora namreč predvsem podpirati vzgojne naloge kot eo poštenost, prizadevnost, razvijanje zaupa- nja v lastno moč, iznajdljivost, ustvarjal- nost in smisel za zdrav način življenja. Šport nudi, poleg zdravega razvedrila, otroku vse te možnosti. Ni važna torej samo zmaga, pač pa samo sodelovanje in zaradi tega so bili vsi mali odbojkarji ob koncu turnirja nagrajeni s spominsko ko- lajno in prigrizkom.

Ob koncu tega prvega dela je predsednik društva dr. Mirko Špacapan spomnil pri- sotne, da je nova telovadnica eden izmed bistvenih objektov, v katerem se danes zbira veliko število mladih. Telovadnica pa ni le stavba, ki služi športu, pač pa je

tudi za druge vrste rekreativne dejavnosti, saj je bilo v njej lani tudi več praznovanj (Novo leto, pustovanje ipd.). Tudi za vna- prej so na programu take in podobne pri- reditve. Telovadnica na tak način daje no- ve možnosti zbiranja naših ljudi, ki se že veliko let srečujejo v prostorih Katoliškega doma.

Nazadnje sta stopili na igrišče ekipe Po- murje iz Murske Sobote in Olympia, ki bo letos zastopala naše društvo v C1 ligi. Končno je bilo poplačano pričakovanje zvestih navijačev, ki so lahko prisostvovali prepričljivi igri plavil. Ti so pokazali, s kakšno vnmemo in pripravljenostjo vstopajo v izredno naporno športno sezono. Naši odbojkarji so zmagali s čistim 3:0 in ta rezultat naj bo plavim v spodbudo za celo letošnjo sezono. - K. T.



ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA in SLOVENSKA PROSVETA - TRST

prirejata v okviru 3. Koroških dnevov stilni koncert mešanega zbora »Rož« iz St. Jakoba na Koroškem

Ponižani in razžaljeni

PESMI ZATIRANIH NARODOV

v Trstu: v soboto 8. oktobra ob 20. uri v dvorani pri Salezijancih (park. z ul. Battera)

v Gorici: v nedeljo 9. oktobra ob 16. uri v Kulturnem domu.

Z GORIŠKEGA

Srečanje zamejskih mladincev z mladinci iz Jugoslavije

Na povabilo predsedstva Zveze social- istične mladine Slovenije so prišli na obisk v Slovenijo predstavniki iste organizacije z vseh republik in pokrajin v Jugoslaviji. Slovenski mladinci so jih povabili zato, da bi se gostje lahko na lastne oči pre- pričali o stanju v Sloveniji in delu sloven- ske mladinske organizacije, ki ju nekatera sredstva javnega obveščanja v lastni državi prikazujejo v povsem spačeni in potvorje- ni obliki.

Slovenski mladinci so želeli svojim kole- gom iz vse Jugoslavije prikazati tudi sta- nje narodnih manjšin, ki živijo izven nje- nih meja. Tako jim je Svet za mednarodne odnose pri RK ZSMS priredil v Gorici srečanje s slovenskimi mladinskimi orga- nizacijami, ki so se ga udeležili Mladinska sekcija SSK, Mladinski odbor SKGZ in ZKMI.

Na prijateljskem in neformalnem sroč- nju, ki je potekalo v mali dvorani Kultur- nega doma v Gorici v petek 29. septembra, so predstavniki omenjenih zamejskih mla- dinskih organizacij orisali gostom iz Jugo- slavije različne vidike našega manjšinske- ga življenja, od kulture, šolstva, gospodar- stva, politične situacije pa do odnosov in stikov, ki jih ima manjšina z italijansko večino.

Gostje so v diskusiji, ki je sledila, pri- znali, da je bilo njihovo gledanje na manj- šinsko stvarnost dokaj drugačno od pri- kaza, ki so ga bili deležni, kar je seveda dokaz, da je srečanje doseglo svoj namen. Pogovor pa ni bil enosmeren. Gostje so želeli tudi zvedeti, kakšno je gledanje manjšincev na položaj v Sloveniji oz. Ju- goslaviji, kako bi se po njihovem mnenju dalo reševati nacionalne konflikte in priti v tem pogledu do mirnega sožitja v Jugo-

slaviji z ozirom na izkušnje, s katerimi se vsak dan srečujejo pripadniki manjšine.

Srečanja, ki ga je vodil predsednik své- ta za mednarodne odnose pri RK ZSMS Zoran Taler, se je udeležil tudi predse- dnik slovenske mladinske organizacije Jože Skoljč ter predsednik ZSM Jugoslavije, Slovenec Branko Greganovič in sekretarka Anita Bara.

Iz Beneške Slovenije

Dvojezična šola v Špetru ima bodočnost

Dvojezična šola v Špetru deluje že peto leto in se vedno bolj uveljavlja. Vrtec je začel z delom 12. septembra in ga obiskuje 23 otrok. Osnovna šola pa je začela novo šolsko leto 19. septembra. Letos ima že tri razrede. V prvem razredu je 7 otrok, v drugem 6 in v tretjem pet. V dvojezič- nem centru je tako 41 otrok, kar pred- stavlja kar 14 % vseh šolarjev v Nadiških dolinah.

Pouk je urejen takole: vsak razred ima dve učiteljici, eno za pouk v slovenščini in drugo za pouk v italijanščini. Pouk je od osme zjutraj do štirih popoldne. En teden je pouk dopoldne v slovenskem je- ziku in popoldne v italijanskem, naslednji teden pa obratno.

Res smo veseli, da se dvojezična šola v Špetru vedno bolj uveljavlja.

★

Po Francu Šetincu je tudi Boško Kru- nič, ki zastopa v predsedstvu centralnega odbora Zveze komunistov Jugoslavije sa- mouppravno pokrajino Vojvodino, izstopil iz tega predsedstva. K temu ga je nagnilo dejstvo, da je že tri mesece izpostavljen neutemeljenim obtožbam in klevetam v nekaterih sredstvih javnega obveščanja in na nekaterih javnih shodih, zaradi česar mu je že dalj časa onemogočeno vršiti dolžnosti člana predsedstva.



Sestanek goriškega pokrajinskega sveta SSK

V Gorici se je 20. septembra sestel ome-njeni svet, ki ga je sklical in vodil pred-sednik Branko Černic.

Na dnevnem redu je bila razprava o odobritvi sodelovanja slovenske stranke v odboru goriške pokrajinske uprave. O po-teklih pogajanj in zaključkov je poročal pokrajinski tajnik Marjan Terpin, ki je zlasti naglasil pozitivno dejstvo, da je bilo SSK ponujeno odborniško mesto, torej di-rektna prisotnost našega predstavnika in obenem resor za šolstvo, kar pomeni za slovensko prebivalstvo na Goriškem še po-sebno priznanje, saj je obče znano, s ko-liko pozornostjo sledi slovenska javnost prav šolskim zadevam. Mesto je prevzel dr. Mirko Špacapan.

Po razčlenjeni debati je svet soglasno odobril predlog, da SSK sprejme sodelova-nje v vodstvu goriške pokrajine z ostali-mi strankami, tj. z DC, PSI in PSDI. Re-publikanci so se samovoljno izločili, po-tem ko jim ni bilo dodeljeno nobeno me-sto v pokrajinskem odboru.

Ob koncu je še predstavnik iz Ronk Karlo Mučič seznanil zborovalce s proble-mi tega področja, ki je za tamkajšnje slo-venške ljudi dokaj težavno. Priporočil je večjo zavzetost slovenske stranke za tam živeče Slovence.

Romanje v Lurd z UNITALSI

Kot je bilo napovedano, se je vršilo od 16. do 22. septembra goriško škofijsko ro-manje v Lurd. Slovenska skupina je imela nekaj bolnikov in okrog 20 romarjev. Bog je dal udeležencem izredno lepo vreme vse dni, da so lahko v brezštevilni množici opravljali svoje pobožnosti tudi v svojem jeziku. Nadvse doživeta je bila naša maša pri votlini, kjer so Mariji v čast zapeli slovenske ljudske pesmi, občuten pa je bil tudi križev pot. Tudi ko so imeli skupne pobožnosti pod vodstvom g. nadškofa A. V. Bommarca so vedno prišli do besede. Domačnost jih je družila tako v hotelu blizu votline zlasti pri obedih, da so si lahko izmenjali svoje vtise. Hvala Bogu in Mariji za vse lepe dni in vse milosti, ki so jih romarji bili deležni.

Med duhovniki je bil tudi msgr. Franc Močnik, ki je vodil slovensko skupino. Ker je msgr. Močnik obhajal te dni svoj god, mu lurski romarji in mi vsi z njimi iz srca voščimo, hvala za vse, kar do-brega stori za božje kraljestvo med nami.

Podgora

Na rožnovensko nedeljo 2. oktobra je tudi letos v Podgori bila procesija s ki-pom Matere božje. Po rožnem vencu v cerkvi je procesija krenila po vaških uli-cah. Marijin kip so nosili domači fantje in mošje. Med procesijo je igrala godba na pihala iz Nabrežine, pela pa sta izme-noma slovenski in italijanski cerkveni pev-ski zbor. Vreme je bilo izredno prijetno in tudi ljudi je bilo veliko.

Po končani procesiji je v cerkvi imel govor diakon Karlo Bočina; govoril je v slovenščini in italijanščini. Osvetlil je evangelijski odstavek, ko pridejo k Jezusu njegova mati in njegovi bratje, pa Jezus reče: »Ti so moja mati in moji bratje.«

Po cerkvenih slovesnostih je na trgu pred cerkvijo godba zaigrala nekaj koma-dov, v župnijskem oratoriju pa je bil sre-čolov za misijone in za cerkvene potrebe.

ZENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK
prireja v soboto 15. oktobra ob 20. uri v Romjanu gostovanje štandreške dramske skupine z veseloigro Carla Goldonija

PREBRISANA VDOVA

Novi župnik v goriški stolnici

Prvo nedeljo v oktobru je prevzel upra-vo stolne župnije v Gorici novi župnik don Sergio Ambrosi. V cerkvi ga je predstavil in umestil g. nadškof. V pridigi je razlo-žil, kako so v Cerkvi po koncilu in po no-vem konkordatu nastale nove razmere: stolni kapitliji niso več »župniki«, kot je bilo prej, temveč so tudi stolne župnije samostojne kot vse ostale. Poleg tega je stolna župnija narasla, saj je dobila večji del ukinjene župnije oo. kapucinov. Tudi prenovljeni župnijski oratorij zahteva nila-dih moči. Vse to je narekovalo zamenjavo v stolni župnji.

Novega župnika so pozdravili tudi za-stopniki župnijskega pastoralnega sveta in mladinskih organizacij.

Čestitke

Družino Marka Čaudka je razveselil pri-hod prvorojenčka. K srečnemu dogodku iskreno čestitajo pevci zbora »L. Bratuž«.

25 let delovanja gradbenega podjetja Zdravka Klanjščka

Dragi tata! S trdom in vztrajnostjo si stopil v 25. leto delovanja svojega podjetja. Iz srca ti čestitava

Emanuela in Damijan

Pastirček št. 1

Z novim šolskim letom začne obiskovati otroke tudi njihov prijatelj Pastirček. To-čen je kot šolsko leto. Tako je že na voljo otrokom prva letošnja številka.

Za to leto si je list oskrbel nove barvne platnice. Izmed številnih risb (okoli 300), ki so jih za platnice poslali otroci z raznih naših šol, je posebna komisija izbrala risbo Petra Ražma, dijaka 1. razr. sred. šole »Ivan Cankar« v Trstu. V tej oblecki bo hodil letos med otroke.

Vsebinska je kot vedno bogata in list pe-stro ilustriran. Mnoge risbe pa čakajo, da jih pridni otroci dopolnijo z barvicami. Kot slikanica bo skozi vse leto izhajal »Nazareški osliček«, ki ga bodo otroci po-leg primerne zgodbe lahko doma pobirali po svojem okusu. Takšen način je gotovo dosti bolj domiseln kot običajni stripi, ki so že pobarvani; tu si otrok more ustvariti svoj »stripe«.

Opozoril bi še na pisemca otrok. Govo-rijo o svojem življenju med počitnicami: obiskali so tuje dežele kot npr. Francijo, Avstrijo, da ne govorimo o bližnji Slove-niji in Jugoslaviji. Videti je, da troci ve-liko potujejo s svojimi starši in tudi šo-lami. Toda samo eden pove, da so bili tudi na božji poti na Višarjah. Ali starši z otroki nič več ne hodijo na taka roma-nja? (r+r)

Misijonar Ivan Štanta na novem področju

Predstojniki so misijonarja Ivana Štanta prestavili na novo misijonsko področje. Kraj se imenuje Ivohibe. V pismu z dne 10. septembra pravi takole:

Danes prvič pišem iz Ivohibe. Sem me je pripeljal p. Reviglio s svojim landro-verjem 26. avgusta. Za 110 km sva porabila pet ur in pol. Ta vas je tisoč m nad mor-sko višino ob vznožju gorovja Andringitra, katerega najvišji vrh Pik Bobi doseže 2650 m. Podnebje je bolj sveže kot v Ihosy in v Zazafotsy. Okolica je slikovita, zlasti sedaj, ko je vse v cvetju. Ivohibe je pod-prefektura z okoli 20.000 prebivalci in od teh je okoli 4.000 katoličanov in 2.300 lu-teranov. Ta vas pa ima malo več kot 3.500 prebivalcev in od teh je 1.300 katoličanov, okoli tisoč protestantov, drugi so še po-gani.

Poti so polne otrok. Ženske, ko pride njih čas, ne zgubljajo priložnosti. Večina otrok ne pozna ali, kakor pravijo, nima očeta. Revščina je povsod. Zapornikov v ječi je okoli 50. Tudi tukaj bo treba začeti s konferenco sv. Vincencija. Cerkev v Za-zafotsy sem zapustil, ko so jo pokrivali. Nisem mogel več čakati. Vsi patri iz Ivo-hibe so že odšli pred 15. avgustom.

Ta vas ima cerkev z dvema zvonikoma, dispanzer in vrtač, kjer delajo sestre Na-zarečanke. Kmalu bom dobil sobrata. P. Elli bo hodil na turneje v oddaljene vasi. S prvimi dežji bomo ločeni od Ihosy, ker bodo vode odnesle most čez reko Mena-rako.

Novi naslov misijonarja Štanta: P. Stan-ta Ekar - Ivohibe (par Ihosy) Madagascar Sud.

Slovenska katoliška skupnost v Milanu

Po poletnem premoru lepo vabimo slo-venške rojake iz Milana in okolice, da se tretjo nedeljo v mesecu 16. oktobra ob 16. uri udeležijo običajnega mesečnega srečanja, ki vključuje sv. mašo v sloven-skem jeziku in prijetno družabnost.

Pri tem obveščamo, da ni več cerkev sv. Tomaža kraj našega shoda, marveč mest-na župnija Sv. Rešnjega Telesa (Corpus Domini) v neposredni bližini trga in parka Sempione. Vhod v župnijske prostore je z ulice Canova št. 4.

Hvaležni bomo bralcem Katoliškega gla-sa, ki imajo sorodnike oz. prijatelje v Milanu ali v njegovi bližini, če jih o tem obvestijo.

Bralci pišejo

»Ko bi ne bilo srbske vojske...«

V »Primorskem dnevniku« 14. sept. letos je dr. Dragutin-Karel Deklich objavil pod gornjim naslovom članek, v katerem polemizira s prof. Merkujem glede obnašanja srbske vojske na Koroškem ob koncu prve svetovne vojne. Naj k temu dodam še jaz nekaj splošno znanih resnic.

Srbska vojska se je po pričevanjih ta-krat na Koroškem v resnici zelo slabo ob-našala do civilnega prebivalstva, posledice tega pa so bile za Slovence katastrofalne. S tem ne trdim, da so koroški Slovenci samo zaradi nje izgubili plebiscit, dejstvo pa je, da je vedenje srbske vojske takrat k temu zelo pripomoglo. Toliko o tem.

Dr. Deklich nadalje trdi, da je jugoslo-vanska vojska (beri komunistična parti-zanska vojska) pregnala »kvizlinške« for-macije iz Slovenije. S tem se nikakor ne morem strinjati. Če ne bi ruska armada posredovala v Jugoslaviji s tem, da je za-sedla Beograd in končno prodrla tudi v severovzhodno Slovenijo, se te »kvizlinške« enote ne bi nikoli umaknile iz Jugoslavije in Slovenije, temveč bi nadaljevale boj za dokončno onemogočitev komunistov, da prevzamejo oblast.

Nadalje govorite, da je srbska vojska z avtoriteto in zaupanjem, ki ju je uživala pri zavezniških, uspeła priključiti Sloveniji njeno današnje Primorje ter druga ozem-lja, ki so pred letom 1945 pripadala Italiji.

Vsekakor je to ena običajnih krilatic oz. težkih neresnic, ki ste se jih znebili. Pro-sim, vzemite v roke »Mladino«, ki je ob 80-letnici »narodnega heroja« Ivana Mačka (slovenskega Tita) intervenirala ob njegovi obletnici. Ob tej priložnosti je Maček v ne-kem intervjuju izrekel sledeče: »Poleg tega pa moramo gledati stvari s tedanje perspektive. Mednarodni položaj glede Tr-sta in zahodne meje sploh je bil pred eks-plozijo. Možnost spopada z doverajšnjimi zavezniki je bila zelo verjetna...«

In če vam to ni dovolj, vzemite v roke še knjigo Jožeta Pirjevca »Tito, Stalin in zahod« in boste ugotovili, da ste napisali velike nesmiselnosti.

Naj ob tem omenim še sestrelitev dveh emeriških letal nad Koprivnikom leta 1946. Koliko ljudi ste iz Tržaškega in Goriškega pred umikom iz teh krajev pobili brez vsake sodbe ali pa še napol žive zmetali v kraška brezna? Med njimi je bilo več kot tretjina Slovencev.

Kaj pa demonstracije po Gorici in Trstu, ko ste politično naščevali rajo, da je de-monstrirala proti zaveznikom s parolo: »Nočemo čokolade, nočemo belega kruha, nočemo, da nam požidate hiše; to bodo Rusi storili...«? Ali po vsem tem lahko še vztrajate, da ste uživali zaupanje pri za-vezniških?

Sicer ste pa Srbi zadnji čas zazrti zgolj vase. Ze Dobrica Čosić je v Dragi '88 govoril samo o srbski tragediji skozi zgodo-vino. Podobno je vaše početje, ko srbski vojski pripisujete to, kar ji nikakor ne pripada. Takšno enostransko pisanje pri današnjem kritičnem bralcu doseže na-sprotni učinek, kot pa je pisec želel in vse to posiljevanje s tragiko ter zaslugami zgolj enega (vašega, srbskega) naroda je za današnji čas prav nesodobno.

Vinko Levstik

Dve knjigi o zadrugištvu

V zadnjem času sta v našem prostoru izšli dve knjigi o zadrugištvu.

Prva je študija o proizvajalnih in stori-tvenih zadrugah v industriji v Furlaniji-Juljski krajini z naslovom »Rapporto sul-le cooperative di produzione e lavoro indu-striali e di servizi all'industria del Friuli-Venezia Giulia«. Raziskavo je naročila de-želna uprava, izdelali pa so jo na račun deželne finančne zadrugiške družbe Bru-no Tellia, Marzio Strassoldo in Lorenzo Snaidero. V študiji so zbrani dragoceni po-datki o stanju takšnih zadrug ter o zaka-nodaji, ki ureja njihovo delovanje.

Druga knjiga pa je neke vrste priroč-nik za zadrug (Prontuario per società cooperative), ki ga je za deželno ravnatelj-stvo za obrništvo in zadrugištvu sestavil Luciano Peloso. Tudi v tem primeru je zbrana deželna in državna zakonodaja o zadrugištvu. - mah

Razstava Borisa Zuljana

V Občinski umetnostni galeriji na Trgu Unità so konec preteklega meseca odprli samostojno slikarsko razstavo Borisa Zu-ljana. Ob odprtju je spregovoril umetnost-ni kritik Carlo Milic. Boris Zuljan, ki že dolgo vrsto let poučuje likovno vzgojo za slovenskih srednjih šolah na Tršaškem, ima doslej za sabo že 17 osebnih razstav, med temi nekaj tudi v Sloveniji.

Sporočilo slovenskemu tisku v svetu

Cilj: Skupni slovenski gospodarski pro-stor.

Podpisani sporočam rojakom, da sem ustanovil družbo

EUROSLOV-REALITY

ali po naše

EVROPSKA SLOVENSKA STVARNOST s sedežem v Rimu: EUROSLOV-REALITY, via Statilia 23, 00185 Roma. Podružnica v Gorici: EUROSLOV-REALITY, c/o Palace Hotel, Corso Italia 63, 34170 Gorizia.

Namen ustanovitve:

a) Odkriti ves slovenski gospodarski po-tencial v svetu, se med sabo povezati in sodelovati. Več o tem v glasilu »Sodelova-nje«, ki bo glasilo slovenskih gospodarstve-nikov in podjetnikov v svetu.

b) Posredovati informacije za nakup niš, stanovanj ali investicij v podjetja v zamej-stvu, na Primorskem in Koroškem.

c) Odpreti majhen slovenski hotel »Slove-nija« v Rimu.

Vinko Levstik, administrator družbe

OBVESTILA

Brošura »Misijonska nedelja« bo izšla tudi letos. Gg. dušni pastirji jo bodo pre-jeli v istem številu kot lani. Morebitne spremembe je treba javiti na upravo Ka-toliškega glasa do petka 14. oktobra opol-dne. Brošura izide 19. oktobra, misijonska nedelja pa je letos 23. oktobra. Na upravi Katoliškega glasa so na voljo tudi ovojnice za misijonsko nabirko.

ACM - Gorica vabi k maši za edinost, ki bo v ponedeljek 10. okt. ob 16. uri v Za-vodu sv. Družine. Po maši razgovor.

V Kulturnem domu v Gorici priredi SSG iz Trsta »Galantne pogovore« F. Bru-satija v ponedeljek 10. oktobra ob 20.30 red A in v torek 11. okt. ob 20.30 red B.

DAROV

Za Katoliški glas: Kati Burjes, ZDA 57.000 lir.

Za popravila Katoliškega doma: Kati Burjes, ZDA 50 dol.

Za novo telovadnico v Gorici: družina Cerkenik, Videm 100.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: družina Vetrlih, Gorica 50.000 lir.

Za Pastirčka: Kati Burjes, ZDA 50.000 lir.

Za obnovitev cerkve na Opčinah: Marija in Pepka Sosič v spomin na sestro Viktori-jo 50.000; Slavko in Antonija Sosič ob srebrni poroki 50.000; Loredana in Pavel ob poroki 100.000; Slavka Ferlat 50.000 lir.

Za CPZ - Opčine: Marija in Pepka So-sič v spomin na sestro Viktorijo 50.000; Uči in Marica Dolenc ob prvi obletnici smrti tete Viktorije 30.000 lir.

Za popravilo orgel cerkve na Opčinah: Lojzka Hrovatin 20.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: sestre Župančič v spomin g. Petra Šorlija 50.000 lir.

Za Sv. goro: ga. Frida iz Trsta v čast Svetogorski Materi božji 15.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa SJ: N. N., Opčine 20.000 lir.

Za misijone: Rozina Volk za obletnico smrti moža Ivana 50.000 lir.

†

Umrli je 5. oktobra v starosti 83 let

FRANC KETE

Pogreb bo v petek 7. oktobra s pogrebno mašo ob 12.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici.

Zena Mirka



Radio Trst A

Sporod od 9. do 15. oktobra 1988

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.10 Mladinski oder: »Alica v čudežni deželi«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 A. Pre-garc: »Na pragu nič«, igra. 15.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Spomini na Alberta Rej-ca. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 O ljubezni v književnosti. 12.40 Cecilijanka 1987: Moški zbor M. Filej iz Gorice. 13.20 Gospodarska problematika. 15.00 Roman: Spomini na Rilkeja. 17.00 Kulturna kroni-ka. 17.10 Kitarist A. Diaz in godalni kvar-tet Slov. filharmonije. 18.00 Kmetijski ted-nik.

Torek: 8.10 Svet Boga, Boga sveta. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Cecilijan-ka 1987: dekliški zbor Števerjan. 13.20 Od Milj do Devina. 14.10 Otroški kotiček: »Pr-vo, drugo ali tretje?« 14.30 Iz Benečije. 15.00 Roman: Spomini na Rilkeja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 L. Pirandello: »Črno ogrinjalo«, igra.

Sreda: 8.10 Narodnostni trenutek Sloven-cev v Italiji. 10.10 Koncertni in operni spo-red. 12.00 Zdravniška posvetovalnica. 12.40 Cecilijanka 1987: mešani zbor »I Madriga-listi di Gorizia«. 13.20 Na goriškem valu. 14.10 Govorimo o glasbi. 15.00 Roman: Spo-mini na Rilkeja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Deželni solisti v našem studiu. 18.00 M. Dvorak: Slovenec v Pragi pred 20 leti.

Četrtek: 8.10 Svet Boga - Bog sveta. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.00 Debelost in akupunktura. 12.40 Cecilijanka 1987: žen-ski zbor Sovodnje. 13.20 Nediški zvon. 14.10 Dvigljena zavesa. 15.00 Roman: Spomini na Rilkeja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mešani zbor Hrast iz Doberdoba. 18.00 Iz ar-hiva Ciril-Methodove šole ob stoletnici usta-novitve.

Petek: 8.10 Pogled v restavratorsko delav-nico. 10.10 Koncertni in operni spored. 12.40 Cecilijanka 1987: mešani zbor Rupa-Peč. 13.20 Od Milj do Devina. 14.10 Otroški kotiček: »Sto nagrad za moj zaklad«. 14.30 Goriški razgledi. 15.00 Roman: Spomini na Rilkeja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Kon-certni in operni spored. 12.00 Koncert za srce in orkester. 12.40 Cecilijanka 1987: mo-ški zbor A. Paglavac iz Podgore. 14.10 Glas ob Rezijske. 15.00 Drugi program. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Dijaki šole Glasbene matice v Trstu. 18.00 W. Shakespeare: »An-tonij in Kleopatra«. Izbor odlomkov.

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica prireja v okviru 3. Koroških dnevoj v četrtek 13. oktobra ob 20.30

v mali dvorani Katoliškega doma pričevanja in diskusijo k temi

KOROŠKI SLOVENC V ČASU NACIZMA

Sodelujejo: dekan Kristo Srienec, dipl. trg. Janko Urank, Marija Olip in župnik Lovro Kaselj.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo



Vaš Hotel

34170 GORIZIA - GORICA (ITALY) - CORSO ITALIA, 63
TELEF. (0481) 82166 / 7 / 8 - TELEX 461154 PAL GO I